

HANDLEIDING VAN BOEK TOT PODIUM 2019

Wat leuk dat jullie hebben gekozen voor het project Van Boek tot Podium!

In een paar weken tijd werken leerlingen toe naar een meespeelversie van de voorstelling Meermeisje die jullie gaan presenteren! Vervolgens bezoeken jullie ook nog de voorstelling Meermeisje in theater Flint.

In deze handleiding treffen jullie alle informatie over dit project én de introductieles die jullie zelf uitvoeren voordat de workshops starten. En vergeet ook vooral niet de introductie- en verwerkingsles te doen die horen bij de voorstelling Meermeisje.

Holland Opera wenst jullie een leuke en leerzame periode toe!

INHOUD

A. Praktische informatie

B. Introductieles

Bijlage 1: Libretto meespeelvoorstelling

Bijlage 2: Vragenlijst bij introductieles

Bijlage 3: Surfplankstickers maken

A. PRAKTISCHE INFORMATIE

Bezoekadres Holland Opera

Theater de Veerensmederij
Soesterweg 330 te Amersfoort

Contactpersoon Holland Opera

Joke Veenstra
E jokeveenstra@hollandopera.nl | T 030-2020920

Workshopdocenten

Cathelijne Gieske	06- 24664520
Ralph Kooijman	06- 15170038
Linda Vink	06- 30817577

Van Boek tot Podium is een meespeelversie voor leerlingen die de voorstelling Meermeisje bezoeken. In een paar weken tijd werken zij toe naar een eindpresentatie in een theater!

Voor het bezoek aan de voorstelling Meermeisje is het aan te raden om de introductieles en naderhand de verwerkingsles uit te voeren in de klas. Deze zijn gratis te downloaden via: www.hollandopera.nl/educatie/primaironderwijs

Belangrijk

Tijdens de workshops wordt gewerkt aan de meespeelvoorstelling. Buiten deze workshops om raden wij aan om te oefenen met de leerlingen.

De sing-a-longs van de liedjes uit de meespeelvoorstelling zijn te downloaden via:

www.hollandopera.nl/educatie/primaironderwijs

Scroll naar beneden – Activiteiten – Van Boek tot Podium

Kostuums

Denk aan de volgende zaken op de dag van de presentatie:

- Leerlingen die waterdiertje, zeemeermin- of zeemeerman spelen, het liefst een legging aan met strak shirt. Glitters en pailletten zijn welkom!
- Leerlingen die surfer spelen, graag een outfit aan zoals T-shirt met lange zwembroek, badpak met korte broek, lange rok o.i.d.
- Wij zorgen voor schmink. Schmink is optioneel en niet verplicht.

B. INTRODUCTIELES

Doel

- De leerlingen begrijpen wat het project inhoudt en waar zij naartoe gaan werken in de komende weken;
- De leerlingen weten wat een bewerking is en hebben onderzoek gedaan naar het originele verhaal, de opera en hun eigen meespeelvoorstelling;
- De leerlingen weten welke scène en rol ze krijgen in de meespeelvoorstelling en hebben een bijpassende opdracht uitgevoerd.

INTRODUCTIE | VAN SPROOKJE TOT OPERA | 20 MINUTEN

Benodigheden: bijlage 1 (libretto) en bijlage 2 (vragenlijst)

Binnenkort bezoeken jullie de voorstelling Meermeisje.

Deze voorstelling gaat over het meermeisje Eline. Zij is de dochter van zeekoning Triton en wil niets liever dan naar het vaste land te gaan om met de mensen te kunnen dansen. Ze gaat hiervoor naar de zeeheks en om benen te krijgen ruilt ze haar meest kostbare bezit...

Zie meer informatie over de voorstelling en een trailer op:

www.hollandopera.nl/voorstelling/299/meermeisje

Met het project Van Boek tot Podium gaan jullie zelf toewerken naar een meespeelversie van deze voorstelling die jullie gaan presenteren aan elkaar en voor publiek!

De voorstelling Het Meermeisje is een bewerking van het sprookje De Kleine Zeemeermin en geschreven door Hans Christiaan Andersen in 1836.

- *Waar gaat dit sprookje ook alweer over?*

Het sprookje is bewerkt tot een opera. De tekst van de voorstelling heet een libretto. Dat is een speciaal woord voor de tekst van een opera. Vrijwel alle teksten worden dan ook gezongen. Jullie gaan een bewerking van deze opera spelen.

Lees de volgende opdrachten hierover en bekijk zelf welke vorm geschikt is om met de klas te doen:

1. Lees alle scènes voor uit het libretto *Zwemmen of surfen?* (bijlage 1) óf laat hem voorlezen door leerlingen uit de klas. Ga na of iedereen begrijpt wat er gebeurt in deze bewerking.
2. Behandel de vragenlijst uit bijlage 2. Doe dit klassikaal of in groepjes, net wat jou het beste lijkt.

KERN | MAKEN VAN REKWISIETEN | 30 MINUTEN

Opdracht per scène:

- Leg uit aan de klas dat zij rekwisieten gaan maken die gebruikt gaan worden in de voorstelling. De leerlingen voeren alleen de opdracht uit die past bij hun scène.

1. Proloog **ONDERWATERDIEREN MAKEN**

Benodigdheden: Bijgeleverde onderwaterdiertjes en onderwaterposters

Bedenk welke diertjes er allemaal onder water leven. Wat zou je zelf voor onderwater-diertje willen zijn?

- Kleur de kleurplaat dieren en maak hier een onderwater poster van die opgehangen kan worden.
- De versierde dieren kunnen op één (of meerdere) grote poster(s) geplakt worden.

Bedenk vooral zelf welke vorm leuk is voor jouw klas. Je mag deze activiteit uiteraard ook nog aanpassen of uitbreiden!

2. Scène 1 **STAARTEN MAKEN**

Benodigdheden: knutselmateriaal en meegeleverde materialen

Leerlingen maken ieder hun eigen zeemeermin- of zeemeermanstaart.

- Gebruik het meegeleverde voorbeeld als uitgangspunt en laat leerlingen hun eigen staart maken en versieren.

3. Scène 2 **ZEEHEKS-TENTAKELS MAKEN**

Benodigdheden: knutselmateriaal en meegeleverde materialen

- Gebruik het meegeleverde voorbeeld als uitgangspunt en laat leerlingen hun eigen hoofdtooi met tentakels maken en versieren.

4. Scène 3 **SURFPLANKSTICKERS MAKEN**

Benodigdheden: Aangeleverde stickervellen, stiften en scharen, surfplank

Leerlingen ontwerpen ieder hun eigen speciale surfsticker;

- Leerlingen mogen hiervoor onderzoek doen op internet (zie ook bijlage 3);
- Leerlingen presenteren hun sticker aan de klas en plakken deze op de surfplank.

AFSLUITING | 5 MINUTEN

Sluit de les af met elkaar. Beantwoord waar nodig vragen van de leerlingen over de (meespeel)voorstelling en de workshopplanning. Werk eventueel op een ander moment weer verder aan de rekwisieten.

BIJLAGE 1: LIBRETTO MEESPEEL VOORSTELLING

PROLOOG

VERTELLER Er was eens een wondere wereld onder de zeespiegel. Waar de stralen van de zon schijnen op het landschap van de onderwaterwereld. Op de rotsen en tussen het zeewier wonen vele dieren;
Zee-egels en anemonen
Zeepaardjes en krabbetjes
Zeesterren en octopussen
en alle soorten vissen die je maar kan bedenken. Maar er is meer, veel meer...

ZANG

Lied 1 "SURFING"

*anemonen en zeewier
octopussen en kwallen
vissen, haaien en een dolfijn en tonijn
dieren vinden het fijn, fijn, fijn
dieren vinden het fijn, fijn, fijn
dieren vinden het fijn om onder water te zijn*

VERTELLER

Iets wat geheim gehouden wordt voor de mensen. Onder water is de wereld van de zeemeerminnen en zeemeermannen. Zij zorgen voor alles wat leeft onder de zeespiegel. De heerser van de zeemeermensen is Koning Triton, hij leeft met zijn dochters voorbij het algenwoud, op veilige afstand van de mensen en van de gemene zeeheks

Op een mooie algendag dansen en zingen de zeemeerminnen en zeemeermannen met elkaar.

SCENE 1: WAT IS DROOG?

LOCATIE - ONDERWATERWERELD

VERTELLER(S) Op deze mooie algendag geeft de zee de meerminnen en meermannen ‘good vibrations’, de stroming van de zee is hen goed gezind en ze vieren samen deze mooie dag.

ZANG & DANS **Lied 2 “GOOD VIBRATIONS”**

*Ah, Wat een mooie algendag vandaag
en de stroming van de zee is ons goed gezind
Oh, de onderwaterwereld is zo mooi
en de vibratie van de zee stroomt door ons heen*

*I'm picking up good vibrations
‘t water stroomt tot diep in m’n vinnen
I'm picking up good vibrations
‘t water stroomt tot diep in m’n vinnen
I'm picking up good vibrations
‘t water stroomt tot diep in m’n vinnen
I'm picking up good vibrations
‘t water stroomt tot diep in m’n vinnen*

VERTELLER(S) De zeemeermin Eline zwemt met haar vriendinnen mee op de stroming van de zee maar heeft toch het gevoel dat er iets mist, dat ze anders is. Ze voelt dit ook in haar staart. Door de stroming van de zee voelt ze het sterker en sterker worden en kan ze de watervlooien in haar staart niet langer in bedwang houden.

DANS SOLO WATERVLOOIE IN M’N STAART

1 Waaron zijn we altijd nat?
2, 3, 4 Omdat we onderwater leven
1 Maar als dit onderwater is, dan is er toch ook bovenwater en als er nat is, dan is er ook ... wat is er dan? Wat is het tegenovergestelde van nat?
5, 6, 7 Droog
1 Wat is droog?
ALLEN Het andersom van nat
8, 9, 10 Droog is waar de zon is
1 De zon?
11, 12 De zon is warm
2, 3, 4 Ze doet je schubben blinken
5, 6, 7 Als parelmoer
8, 9, 10 Een beetje zee blijft hangen aan je lijf en in je haar, dat noemen ze nat
11, 12 Maar de zon zengt met haar stralen de zee van je vel

ALLEN	Ze droogt je op
1	Opdrogen! Hoe voelt dat?
2, 3, 4	Als honderd knabbelvisjes die zachtjes aan je knauwen
5, 6, 7	Nee! Alsof iemand je langzaam afpelt
8, 9, 10	Nee! Als een nest zee-egels die langs je rug naar beneden bolderen
1	Dat lijkt me zalig! De zon op m'n vel!
11, 12	De zon is gevaarlijk
2, 3, 4	De zon kookt je hersens
5, 6, 7	De zon maakt je zwak en zorgeloos
1	Ik ben niet bang! Ik wil naar boven! Naar de zon! Opdrogen!

SCENE 2: ZEEHEKS

LOCATIE - DIEPZEE

VERTELLER(S)	Ze wil naar boven, opdrogen. Net als de mensen met benen en tenen dansen in de zon. Maar dan moet ze naar de zeeheks, oei oei oei! De zeeheks is gevaarlijk. Als ze kwaad wil, tovert ze je om in een mossel. Het is een monster, een misbaksel, een achtkoppig gedrocht, bah! Maar Eline is niet bang. Ze zwemt door het woud, vol klissend wier en klauwende algen. Over de rand van het loodrechte rif het hellezwart in.
Zeeheks 1,2,3	Halt!
Zeeheks 4,5,6	Wie daar?
Zeeheks 7,8	Wie waagt zich in mijn hof?
1	Ik ben Eline. Ik woon aan de andere kant van het algenwoud en ik wil naar boven. Met benen en tenen. Ik wil opdrogen en dansen in de zon
Zeeheks 1, 2, 3	Toe maar
Zeeheks 4, 5, 6	Doe maar duur
1	Kunt u mij helpen?
Zeeheks ALLEN	Allez, vooruit
Zeeheks 7, 8	Je weet dat ik iets terug vraag?
Zeeheks 1, 2, 3	Iets dat je liever niet kwijt wil
1	Wat ik niet kwijt wil?
Zeeheks 4, 5, 6	Alleen voor niks gaat de zon op
1	Maar ik heb niks!
Zeeheks ALLEN	Ssst
Zeeheks 7, 8	Ik vraag je niet veel. Kleinigheidje, stelt niks voor
Zeeheks 1, 2, 3	Wat ik van jou wil is...
Zeeheks ALLEN	Jouw smartphone
1	Mijn smartphone? Maar dan kan ik geen selfies maken / snapchatten / instagrammen en fortniten
Zeeheks 4, 5, 6	Da's waar, het leven zit vol moeilijke keuzes
Zeeheks 7, 8	Wil je opdrogen en dansen in de zon?
Zeeheks ALLEN	Wil je dansen?

ZANG & DANS **Lied 3 "DO YOU WANNA DANCE?"**

*Do you wanna dance and pay the price
Tell me can you really live without your phone
Do you wanna dance?*

*Wil je dansen, hoog op de golven?
Door de branding, de hele dag
Do you wanna dance?
Do you, do you, do you, do you wanna dance
Do you, do you, do you, do you wanna dance*

SCENE 3: SURFDUDES & CHICKS

LOCATIE - LAND (STRAND)

VERTELLERS	Eline besluit dat ze echt naar boven wil en ruilt haar start in voor haar meest waardevolle bezit; haar smartphone, met de belofte nooit digitaal te communiceren. Met haar nieuwe benen spoelt ze aan op het strand bij een groep surfdudes.
Surfers 1, 2, 3	Hey meisje! Waar is je surfplank?
Surfers 4, 5, 6	Je komt uit de zee toch?
Eline	Ja van de andere kant van het algenwoud
Surfers ALLEN	Wow!
Surfers 7, 8, 9	Jij bent echt dope
Eline	Wat doen jullie?
Surfers ALLEN	Surfen
Eline	Wat is surfen?
Surfers 10, 11, 12	Dat is dansen op de zee
Eline	Dansen?
Surfers 1, 2, 3	Als de wind gaat waaien met schuim op de golven
Surfers 4, 5, 6	De zee gaat omhoog en dan weer omlaag
Surfers 7, 8, 9	Ze danst en deinst en jij danst en deint met haar mee
Eline	Lijkt me geweldig! Ik wil ook surfen!
Surfers 10, 11, 12	Je mag volgende keer meedoen
Surfers ALLEN	Wij zullen het je leren
Surfers 1, 2, 3	Geef je nummer, dan zullen we je appen als we hier weer zijn
Eline	Ik heb geen telefoon
Surfers ALLEN	Geen telefoon??!!?
Surfers 4, 5, 6	Maar hoe hou je dan contact met de wereld?
Surfers 7, 8, 9	Hoe laat je weten wat je status is?
Surfers 10, 11, 12	Waarmee maak je dan selfies?
Surfers 1, 2, 3	Je hebt dus geen vrienden?
Eline	Nee maar ik ken hier ook nog niemand
Surfers 4, 5, 6	Da's logisch zonder telefoon
Eline	Nee ik zal nooit een telefoon hebben. Het staat in de sterren, het is mijn lot.
Surfers 7, 8, 9	In de sterren? Je lot?
Surfers 10, 11, 12	Ze heeft een geheim! Dat moet wel; uit het algenwoud, in de sterren, het lot, geen telefoon! Hier zijn duistere krachten aan het werk
Surfers 1, 2, 3	Geheimen zijn teer, je bewaart ze in zeemzacht zwijgen
Surfers 4, 5, 6	Een woord teveel en ze kunnen al breken
Surfers 7, 8, 9	Vertel het ons niet! Maar surf met ons. Wij willen je vrienden wel zijn

DANS & ZANG **Lied 4 “ZOETER DAN ZEEZOUT”**

*Surf dan vriendje, zo rap als je benen je bij kunnen houden.
T is windkracht 10!
Razen, reppen, jakkeren, jagen.
De wind in je haren, de zon op je vel.*

*Water is lucht hier, vissen zijn vogels
Vlieg dan surfchick, vlieg als een vis,
zouter dan zoethout, zoeter dan zeezout
zouter dan zoethout, zoeter dan zeezout!*

BIJLAGE 2: VRAGENLIJST BIJ INTRODUCTIELES

Behandel onderstaande vragen met de klas nadat jullie het libretto hebben gelezen. De eerste 4 vragen zijn voor iedereen. Vervolgens zoom je in op de scène die jullie klas gaat spelen en behandel je die specifieke vragen.

Voor iedereen

- 1- Waaraan merkt Eline dat ze anders is?
- 2- Voel jij je wel eens anders?
- 3- Waarom gaat Eline naar de zeeheks?
- 4- Wat is jouw meest waardevolle bezit?

Vragen Proloog

- 1- Welke dieren wonen er nog meer onder water?
- 2- Een octopus heeft geen benen maar tentakels, weet jij hoeveel?
- 3- Hoe loopt een krabbetje?

Vragen Scène 1 – Onderwaterwereld

- 1- Waarom kan een stroming gevaarlijk zijn?
- 2- Wat zijn 'good vibrations'?
- 3- Welke plek zou jij graag heen willen (waar je niet naartoe mag)?

Vragen Scène 2 - Diepzee

- 1- Wat wil jij liever niet kwijt?
- 2- Waar gebruik jij je smartphone allemaal voor?
- 3- Bedenk een ander belangrijk ruilmiddel (in plaats van de smartphone)

Vragen Scène 3 - Land

- 1- Welke sporten kan je nog meer beoefenen op het water?
- 2- Voor wie heb jij geheim(en)? En waarom?
- 3- Geloof jij in 'het lot'? Waarom wel/niet?

BIJLAGE 3: SURFPLANKSTICKERS MAKEN

Surfplanken zitten meestal vol met stickers. Vaak is dit ter promotie en/of sponsoring maar ook om een surfplank persoonlijk te maken. Het ziet er natuurlijk heel stoer uit.

De stickers op een surfplank presenteren:

- Een merk, zoals Billabong of Adidas. In dat geval is er vaak sprake van sponsoring (het merk sponsort jou en dat laat je zien);
- Jouw eigen stijl. Via stickers kun je je eigen stijl laten zien, net als dat je dat doet met kleding en sieraden.

Het plakken van een sticker op een surfplank is echter nog best lastig; stickers kunnen namelijk niet tegen wax, zand, water en zout.. oftewel alles wat je op een surfplank kan vinden. Goede kwaliteit stickers zijn daarom altijd gemaakt van vinyl.

Jullie gaan nu zelf een stickers ontwerpen. Deze is overigens nu gewoon van papier.

Doe dit volgens de volgende stappen:

1. Doe onderzoek naar merken en stijlen, kijk bijvoorbeeld eens op de volgende websites:
<https://www.surfertoday.com/surfing/7371-the-best-surf-stickers-for-your-surfboard>
https://belmodo.be/nl/fashion/news/de-5-coolste-surfmerken_13597
2. Maak een paar schetsen op papier. De stickers moet jouw persoonlijke stijl tot uiting brengen en dit mag met of zonder tekst;
3. Teken je ontwerp nu op een sticker (10 a 15 cm), gebruik hiervoor potloden en uiteindelijk stiften;
4. Knip de sticker uit en plak hem op de surfplank;
5. Zodra iedereen klaar is presenteer je jouw ontwerp aan de klas.